

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

S'acosta el vostre alliberament

Amb el temps d'Advent comencem un nou Any Litúrgic. És un moment propici per a reflexionar sobre el temps de la nostra vida i sobre l'espai en que es desenvolupa el nostre caminar. Sant Bernat parla de les tres vingudes del Senyor, que la tradició de l'Església ha recollit: la primera va ser en humilitat i pobresa; l'última serà en glòria i majestat; entre la primera i l'última té lloc el que en podem dir una vinguda intermèdia, un fer-se present el Senyor en l'Església de diverses formes: en l'Eucaristia, quan ens reunim en el seu nom, en els pobres, en els esdeveniments del nostre pelegrinatge, etc. L'Església, Mare i Mestra, ens recomana estar vigilants, atents a la vinguda del Senyor, al seu pas per la nostra vida, un pas que és sempre salvador, sempre alliberador.

Ara bé, els cristians d'avui en dia tenim el perill de sentir-nos com marginats i inútils davant d'una societat que sembla manifestar un desinterès davant Jesucrist i l'Evange-

li, com si es tractés del quelcom «ja vist», com quelcom que ja no té futur. Malgrat això, som ben conscients que Jesús ajuda l'ésser humà a descobrir el sentit de la seva pròpia existència, la veritat més profunda sobre ell mateix. Creiem en efecte que l'Evangel·li respon a les aspiracions més profundes del cor humà.

A més a més, l'Evangel·li ajuda a consolidar i defensar la dignitat humana. L'Evangel·li de Crist, confiat a l'Església, anuncia i proclama la llibertat dels fills de Déu; rebutja tots els esclavatges que es deriven en última instància del pecat; respecta la dignitat de la consciència i la seva lliure decisió; adverteix que tot talent humà ha de fructificar al servei de Déu i en bé de la humanitat. La missió que Crist va confiar a la seva Església no és d'ordre polític, ni l'Església, com deia Benet XVI, s'ha de convertir en un «subjecte polític». La finalitat que li va assignar és d'ordre religiós.

L'Església reconeix, a més, tot allò que hi ha de bo en l'actual dinamisme social, sobretot l'evolució cap a la unitat i la integració a nivell zonals o continentals, en el procés d'una sana socialització civil i econòmica. L'Església aporta a la societat moltes energies i molts serveis, sobretot a través del compliment dels deures temporals dels cristians. Els cristians laics no es poden evadir de les tasques temporals, emparant-se en la ciutat futura. Els ensenyaments del Concili Vaticà II són ben clars en aquest sentit, de manera especial en la constitució *Gaudium et Spes* sobre l'Església i el món d'avui.

Per dir-ho amb les mateixes paraules de l'Evangel·li, allò que els cristians podem aportar a la societat d'avui és ser sal i llum i ferment dins la massa del món. Respectant l'autonomia de l'ordre temporal, l'Església està cridada a ser signe de la transcendència de Déu i de la transcendència de la persona. També està cridada a aportar uns principis morals fonamentals, en especial en allò que fa referència al respecte a la persona i a la vida humana. Allò que l'Església ha d'aportar a la societat és l'inici, ja en aquest món, dels béns del Regne de Déu, que són sobretot la justícia, l'amor i la pau. Tot el bé que el Poble de Déu pot aportar a la família humana, en el temps del seu pelegrinatge en la terra, deriva del fet que l'Església és el «sagrament universal de la salvació de Jesucrist», que manifesta i alhora realitza el misteri de l'amor de Déu a l'home.

Allò que els cristians podem aportar a la nostra societat es resumeix en el Crist, que és l'objectiu final de la història humana, punt de convergència cap al que s'orienten els desitjos de la història, el centre de la humanitat i la plenitud de les seves aspiracions. Amb el sentit d'aquesta temps d'Advent us convido, doncs, a obrir el cor a Crist, que ve per a alliberar-nos.

ENTREVISTA

La pastoral de Fe i Cultura

MARGARITA BOFARULL

Des del mes de setembre, la religiosa Margarita Bofarull, rscj, és la nova delegada diocesana de Pastoral de Fe i Cultura. Metgessa, professora de moral a la FTC, presidenta de l'Institut Borja de Bioètica i membre de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, aquesta nova responsabilitat suposa per a ella «un servei de treball en equip en comunió eclesial, procurant aportar també des de la meua condició de dona i de religiosa».

Per què era necessària aquesta nova Delegació?

La fe i la cultura s'interrelacionen i es promouen mútuament: la fe sovint s'expressa augmentant el patrimoni cultural —arquitectura, poesia, pintura, música...—; i la cultura, en molts casos, ajuda a aprofundir en la fe, ens interroga, desvetlla sentiments, vivències i creences, ens connecta interiorment i humana.

Quins objectius es proposa?

Ajudar a concretar el Pla pastoral diocesà «Sortim», en aquests àmbits de la pastoral de la fe i la cultura. Imagino una delegació oberta, propiciant el diàleg i la participació, al servei també dels qui tenen menys recursos materials, en comunió, amatent, contemplativa i actuant; procurant sempre la trobada i l'anunci de Jesucrist. Cal potenciar també la dimensió pastoral de tot el nostre patrimoni cultural.

Com serà el diàleg amb el món universitari, amb turisme i pelegrinatges, patrimoni cultural...

Tots aquests secretariats formen part de la Delegació. Això vol dir treball en comú, noves iniciatives, acolliment, caminar amb els joves universitaris, millors possibilitats pastorals... Tenim l'oportunitat d'oferir el patrimoni cultural per tal que els turistes puguin esdevenir pelegrins. Cal posar-lo a l'abast de tothom. Hem d'anar discernint els signes dels temps i procurar respondre-hi. Tot això, des de la fraternitat viscuda entre nosaltres eclesialment i també en el diàleg interreligiós.

Òscar Bardají i Martín

BISBAT DE TERRASSA

+ a prop

«Estic tan a prop que no em veus»

El propassat 25 de novembre, Dia de les Persones Sense Llar, des de Càritas ha volgut fer visible la situació de les persones sense llar. El lema d'enguany és «Estic tan a prop que no em veus». Volem que totes les persones visquin amb dignitat a una llar pròpia, permanent i en pau.

Des de Càritas som testimonis que el dret a l'habitatge és constantment vulnerat. A la Memòria del 2017 ja constatavem amb preocupació que un 11% de les llars que acompanyem viuen en un habitatge ocupat. Vivim en una societat que està resolent el dret a l'habitatge des del mercat, abocant les persones a haver de comprar o llogar a preus indecents, sense tenir en compte les greus dificultats que tenen les persones amb menys ingressos per poder tenir garantit aquest dret.

Des de Càritas hem acompanyat a tot l'Estat més de 40.000 persones en situació de sensellarisme, però alhora hi ha 3.443.365 habitatges buits. Vivim en una societat que no està afrontant amb valentia aquesta situació.

La situació de patiment de les persones sense llar ens obliga a aixecar la veu i a fer 5 propostes per tal que es reverteixi la situació actual:

—Dissenyar una estratègia d'habitatge basada en els Drets Humans, fonamentada en l'habitatge social de lloguer amb accés prioritari en situacions de vulnerabilitat.

—Garantir un allotjament davant d'aquelles situacions que suposin la pèrdua de la llar o trobar-se al carrer.

—Assegurar un sistema de garantia d'ingressos mínims que protegeixi les persones en situació d'exclusió.

—Entendre la realitat del sensellarisme des de la vulneració de Drets Humans: vulneració del dret a l'habitatge, a la salut, a la protecció social.

—Que qualsevol acció que porti a generar processos d'inclusió posi la persona al centre de la intervenció.

Ens ajudes a ajudar?

HECHOS DE VIDA

Montserrat Caballé, el Avemaría y el cielo

El sacerdote asturiano Mn. Ángel García, fundador de la ONG «Mensajeros de la Paz» —obra extendida en más de 55 naciones haciendo el bien a los más necesitados del mundo— y amigo de la familia Caballé, presidió la Eucaristía del entierro de Montserrat y contó la anécdota que, a Clarós, el médico laringólogo de la difunta —quien acababa de leer una lectura bíblica—, un día, ella le había manifestado:

—«Dr. Clarós: Yo no sé si el buen Dios me acogerá en el cielo.»

El médico le respondió: —«¡Montserrat, sólo con las Avemarias que ha cantado por todo el mundo, seguro que irá al cielo!».

San Agustín escribió: «Cantar es rezar dos veces». ¡Y cómo

cantaba ella! San Bernardo decía: «Si María os acoge, os conduce, llegaréis al cielo.»

Como acaba de escribir Teresa Berganza, amiga y cantante de ópera, de su misma edad: «Su voz era un auténtico bálsamo.»

Evidentemente: Ella, al cantar el Ave María de Schubert o de otro autor, transmitía: vida, amor, ternura filial, emoción, bálsamo, alivio para mentes y corazones sufrientes; hacía derramar «unas furtivas lágrimas» a los necesitados de ayuda espiritual.

¡Feliz ella: proclamó de manera sublime el Evangelio de Lucas!

J. M. Alimbau Argila
Pbro., lic. en Teol.,
Medalla de Plata del Inst. de Teol. Espiritual de BCN

Lectures de la missa diària i santoral

3. □ Dilluns (lit. hores: 1a setm.)

[Is 2,1-5 / Sl 121 / Mt 8,5-11]. Sant Francesc Xavier (1506-1552), prev. jesuïta navarrès, apòstol de l'Índia, patró de les missions i dels turistes. Sant Cassià, mr.; sant Sofonies, profeta (s. VII aC); santa Magina, mr.

4. ■ Dimarts [Is 11,1-10 / Sl 71 / Lc 10,21-24].

Sant Joan Damascè (s. VII-VIII), prev. de la Laura de Sant Sabas i doctor de l'Església. Santa Bàrbara, vg. i mr. d'Orient, patrona del ram dels carburants i dels artificiers, i també dels miners, invocada contra els llamps; sant Bernat, bisbe de Parma, cardenal; santa Ada, vg.; beat Francesc Gàlvez, prev. franciscà i mr. al Japó, nat a Utiel.

5. ■ Dimecres [Is 25,6-10a / Sl 22 / Mt 15,29-37].

Sant Dalmau o Dalmai (Dalmacio), bisbe; sant Sabas (s. VI), abat fundador de la Gran Laura, prop de Jerusalem; sant Guerau de Braga, bisbe; santa Crispina, vg.

6. ■ Dijous [Is 26,1-6 / Sl 117 / Mt 7,21.24-27].

Sant Nicolau (s. IV), bisbe de Mira (Lícia), venerat a Bari (s. X). Sant Pere Pasqual, bisbe de Jaén i màrtir (mercedari); sant Fortià, innocent mr. venerat a Torelló; santa Asel·la, vg.; santa Carme Sallés (Vic, 1848 - Madrid, 1911), fund. Concepcionistes missioneres de l'Ensenyament (RCM).

7. □ Divendres [Is 29,17-24 / Sl 26 / Mt 9,27-31].

Sant Ambrós o Ambrosi (†397), bisbe de Milà i doctor de l'Església. Sant Eutiquià, papa (275-283) i mr.; santa Fara, abadessa.

8. □ † Dissabte [Gn 3,9-15.20 / Sl 97 / Ef 1,3-6.11-12 / Lc 1,26-38].

Immaculada Concepció de la Verge Maria, anomenada també la Puríssima. Sant Eucari, bisbe; sant Romaric, abat; santa Ester, reina bíblica (llibre del s. II aC).

9. ■ † Diumenge vinent, II d'Advent (lit. hores: 2a setm.)

[Ba 5, 1-9 / Sl 125 / Fl 1,4.6.8-11 / Lc 3, 1-6]. Sant Restitut, mr.; sant Pe Fourier, prev., fund.; santa Leocàdia (Llogaia o Llocaia), vg. i mr.; santa Valèria, vg. i mr.

Intencions del Sant Pare per al mes de desembre

Perquè les persones dedicades al servei de la transmissió de la fe trobin un llenguatge adaptat al present en diàleg amb la cultura.

DIUMENGE I D'ADVENT

Lectura del llibre de Jeremies (Jr 33,14-16)

«Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que compliré aquella promesa que tinc feta a la casa d'Israel i a la de Judà. Aquells dies, aquells temps, faré néixer a David un plançó bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat. Aquells dies serà salvat el país de Judà i viurà confiada la ciutat de Jerusalem. I a ell l'anomenaran: El-Senyor-és-el-nostre-bé.»

Salm responsorial (24)

R. *A vós elevo la meva ànima, Senyor.*

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, / feu que aprengui els vostres camins. / Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me, / perquè vós sou el Déu que em salveu. R.

El Senyor, bondadós i recte, / ensenya el bon camí als pecadors. / Encamina els humils per sendes de justícia, / els ensenya el seu camí. R.

Tot l'obrar del Senyor és fruit d'amor fidel / per als qui guarden la seva aliança. / El Senyor es fa conèixer íntimament als seus fidels, / els revela la seva aliança. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

(1Te 3,12-4,2)

Germans, que el Senyor faci créixer fins a vessar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom, tal com nosaltres també us estimem. Que ell refermi els vostres cors perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants. Amén.

I ara, germans, volem fer-vos una exhortació i un prec en Jesús, el Senyor. Vosaltres vau rebre el nostre ensenyament sobre la manera de comportar-vos i d'agradar a Déu; ja ho feu, però us demano que avanceu encara més. Ja sabeu els preceptes que us vam donar de part de Jesús, el Senyor.

✠ Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

(Lc 21,25-28.34-36)

En aquell temps, deia Jesús als deixebles: «Hi haurà prodigis al sol, a la lluna i a les estrelles. A la terra, les nacions viuran amb l'ai al cor, esperades pels bramuls de la mar embravida. La gent perdrà l'alè de por, pensant en els desastres que sobrevindran arreu del món, perquè fins l'estelada del cel trontollarà. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre un núvol, amb poder i amb una gran majestat. Quan tot això comenci a succeir, alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats.

Estigueu atents sobre vosaltres: Que l'excés de menjar i beure o la preocupació dels negocis no afeixugués el vostre cor i us trobéssiu a sobre aquell dia de cop i volta, perquè vindrà, segur, com un llaç, per a tothom, sigui on sigui de la terra. Estigueu alerta preguntant en tota ocasió i demanant que pugueu sortir-vos-en, de tot això que ha de succeir, i us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home.»

Lectura del libro de Jeremías (Jr 33,14-16)

«Mirad que llegan días —oráculo del Señor— en que cumpliré la promesa que hice a la casa de Israel y a la casa de Judá. En aquellos días y en aquella hora, suscitaré a David un vástago legítimo, que hará justicia y derecho en la tierra. En aquellos días se salvara Judá, y en Jerusalén vivirán tranquilos, y la llamarán así: “Señor-nuestra-justicia”.»

Salmo responsorial (24)

R. *A ti, Señor, levanto mi alma.*

Señor, enséñame tus caminos, / instrúyeme en tus sendas: / haz que camine con lealtad; / enséñame, porque tú eres mi Dios y Salvador. R.

El Señor es bueno y es recto, / y enseña el camino a los pecadores; / hace caminar a los humildes con rectitud, / enseña su camino a los humildes. R.

Las sendas del Señor son misericordia y lealtad / para los que guardan su alianza y sus mandatos. / El Señor se confía con sus fieles / y les da a conocer su alianza. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses

(1Te 3,12-4,2)

Hermanos:

Que el Señor os colme y os haga rebosar de amor mutuo y de amor a todos, lo mismo que nosotros os amamos. Y que así os fortalezca internamente, para que, cuando Jesús, nuestro Señor, vuelva acompañado de todos sus santos, os presentéis santos e irreprochables ante Dios, nuestro Padre.

En fin, hermanos, por Cristo Jesús os rogamos y exhortamos: Habéis aprendido de nosotros cómo proceder para agradar a Dios; pues proceded así y seguid adelante. Ya conocéis las instrucciones que os dimos, en nombre del Señor Jesús.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Lucas

(Lc 21,25-28.34-36)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Habrà signos en el sol y la luna y las estrellas, y en la tierra angustia de las gentes, enloquecidas por el estruendo del mar y el oleaje.

Los hombres quedarán sin aliento por el miedo y la ansiedad ante lo que se le viene encima al mundo, pues los astros se tambalearán. Entonces verán al Hijo del hombre venir en una nube, con gran poder y majestad.

Quando empiece a suceder esto, levantaos, alzad la cabeza: se acerca vuestra liberación.

Tened cuidado: no se os embote la mente con el vicio, la bebida y los agobios de la vida, y se os eche encima de repente aquel día; porque caerá como un lazo sobre todos los habitantes de la tierra. Estad siempre despiertos, pidiendo fuerza para escapar de todo lo que está por venir y manteneos en pie ante el Hijo del hombre.»

COMENTARI

Revivim el Misteri

MN. MARCOS ACEITUNO DONOSO

Comença un nou any litúrgic amb el que això significa: revivim el Misteri de la nostra redempció i tornem a fer experiència espiritual de ser deixebles del Senyor, acompanyats i guiats de la mà dels quatre evangelistes. La gràcia de Déu ens visita renovadament cada vegada que, en la comunió misteriosa i alhora real de tota l'Església universal, coincidim en un mateix tema de pregària, de fe i de reflexió. I el temps d'Advent és l'oportunitat que el Senyor ens ofereix per a viure aquest Misteri tan gran.

Enguany el cicle de lectures bíbliques ens proposa la lectura continuada de l'evangelista Lluc. El seu evangelí ens parla dels eixos fonamentals de la predicació de Jesús de Natzaret, el Fill de Déu i Fill de Maria, descendent de la casa de David: la salvació de Déu que es fa realitat en l'aquí i en l'ara de les nostres vides. Una salvació que brolla de la seva misericòrdia perquè Ell és misericordiós.

A l'Advent, doncs, com podem viure la misericòrdia i la salvació de Déu? L'evangelí ens respon a aquest interrogant, i la resposta és l'esperança. Crist gloriós ha de venir a dur a plenitud tot allò que falta en aquest món. En la seva primera vinguda va redimir-nos, alliberar-nos de les cadenes del nostre pecat; en la segona, en canvi, coronarà tot allò que va iniciar en la seva Pasqua personal. L'esperança, força espiritual que dona ànim i consol sobrenaturals al nostre esperit, ens convida a dur un estil de vida sobri: per una banda, evitant excessos materials que només fan que ens recordem de nosaltres mateixos; i, per l'altra, duent una vida de pregària i d'atenció molt més intensa envers el proïsme. Quan pregunem, Déu és el centre de la nostra vida i, quan estimem proactivament, són els altres el centre del nostre amor autèntic.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Aquest diumenge 2 de desembre, a les 12 h. Presideix la Missa a la Catedral en els 75 anys de l'Agrupació Pessebrista de Terrassa; **a les 13 h.** benedicció dels Pessebres a la Catedral; **a les 20 h.** confirmacions a la parròquia de Sant Feliu de Sabadell.

Dilluns 3, a les 11 h. Formació de preveres joves.

Dimarts 4, a les 18 h. Reunió amb l'equip de formadors del Seminari i trobada amb els seminaristes, a Valldoreix.

Divendres 7, a les 21.30 h. Vetlla de la Immaculada a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè a Barcelona.

Dissabte 8, a les 12 h. Missa a la parròquia de la Puríssima de Sabadell amb motiu de la cloenda del 150 Aniversari de l'erecció canònica de la parròquia.

Diumenge 9, a les 12 h. Missa a la Catedral.

ses i Mons. Cristau varen concelebrar a la Missa de beatificació de 16 màrtirs preveres, religiosos i laics de tres congregacions religioses: Congregació de Sant Pere ad Vincula, Caputxines de la Mare del Diví Pastor —que tenen comunitat i escola a Sabadell— i Missioneres dels Sagrats Cors.

Festa Major a Sant Celoni. El diumenge 11 de novembre, festa de Sant Martí, Mons. Saiz Meneses presidí la Missa a la parròquia de Sant Martí de Sant Celoni amb motiu de la festa patronal.

Confirmacions a les Fonts. El diumenge 11 de novembre, Mons. Salvador Cris-

Notícies

Mons. Saiz Meneses i Mons. Cristau assisteixen a la beatificació de màrtirs de Barcelona. El dissabte 10 de novembre, a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona, Mons. Saiz Mene-

Accions del Pla Pastoral «Una Església a l'encontre de la persona» per al curs 2018-2019

1. Oferir cursos de formació permanent per a laics i religiosos, per al primer anunci de la fe, sobre temes d'actualitat i de cara a tasques de responsabilitat a les comunitats.
2. Elaborar un directori diocesà per a la Pastoral Exequiral.
3. Organitzar a cada parròquia la Pastoral de la Salut amb un coordinador responsable i consolidar la coordinació entre les parròquies i el Servei Religios Hospitalari.
4. Propiciar formes diverses per viure la fraternitat sacerdotal i expressar la comunió.

tau administrà el sagrament de la Confirmació a un grup d'adolescents de la parròquia de la Mare de Déu del Roser a les Fonts de Terrassa.

Botiga solidària a Granollers. El dijous 8 de novembre, Mn. Josep Monfort, Vicari episcopal del Vallès Oriental, acompanyat del Sr. Salvador Obiols, Director general de Càritas Diocesana, van inaugurar la botiga de roba solidària a Granollers, amb assistència del Sr. Josep Mayoral, Alcalde de Granollers.

En la pau de Crist

P. Carlos Tomás Bravo, jesuïta. Va morir a Sant Cugat del Vallès el dia 15 de novembre. Tenia 92 anys d'edat, 64 de vida religiosa i 54 de presbiterat.

Agenda

Visites guiades al Santuari de la Mare de Déu de la Salut. A partir d'aquest primer diumenge de desembre, cada primer diumenge de mes s'oferirà als visitants una visita guiada de 2/4 de 12 a la 1 del migdia. Abans, a 2/4 d'11, com cada diumenge se celebra la Missa dominical.

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

Se acerca vuestra liberación

Con el tiempo de Adviento comenzamos un nuevo Año Litúrgico. Es un momento propicio para reflexionar sobre el transcurrir de nuestra vida y sobre el espacio en que se desarrolla nuestro caminar. San Bernardo habla de las tres venidas del Señor, que la tradición de la Iglesia ha recogido: la primera fue en humildad y pobreza; la última será en gloria y majestad; entre la primera y la última tiene lugar lo que podemos llamar una venida intermedia, un hacerse presente el Señor en la Iglesia, de diversas formas: en la Eucaristía, cuando nos reunimos en su nombre, en los pobres, en los acontecimientos de nuestro peregrinar, etc. La Iglesia, Madre y Maestra, nos recomienda estar vigilantes, atentos a la venida del Señor, a su paso por nuestra vida, un paso siempre salvador, siempre liberador.

Ahora bien, los cristianos de hoy en día tenemos el peligro de sentirnos

marginados e inútiles ante una sociedad que parece manifestar un desinterés ante Jesús y el Evangelio, como si se tratara de algo «ya visto», de algo que ya no tiene futuro. A pesar de ello, somos muy conscientes de que Jesús ayuda al ser humano a descubrir el sentido de su propia existencia, la verdad más profunda sobre él mismo. Creemos que el Evangelio responde a las aspiraciones más profundas del corazón humano.

Además, el Evangelio ayuda a consolidar y defender la dignidad humana. El Evangelio de Cristo, confiado a la Iglesia, anuncia y proclama la libertad de los hijos de Dios; rechaza todas las esclavitudes que derivan en última instancia del pecado; respeta la dignidad de la conciencia y su libre decisión; advierte que todo talento humano debe fructificar al servicio de Dios y en bien de la humanidad. La misión que Cristo confió a su Iglesia no es

de orden político, ni la Iglesia —como decía Benedicto XVI— debe convertirse en un «sujeto político». El fin que el Señor le asignó es de orden religioso.

La Iglesia reconoce, además, cuanto hay de bien en el actual dinamismo social, sobretudo la evolución hacia la unidad y la integración a niveles de zona o de continentes, en el proceso de una sana socialización civil y económica. La Iglesia aporta a la sociedad muchas energías y muchos servicios sobre todo a través del cumplimiento de los deberes temporales de los cristianos. Los cristianos laicos no pueden evadirse de las tareas temporales, amparándose en la ciudad futura. Las enseñanzas del Concilio Vaticano II son muy claras en este sentido, de manera especial en la constitución *Gaudium et Spes* sobre la Iglesia en el mundo de hoy.

Para decirlo con las mismas palabras del Evangelio, aquello que los

cristianos podemos aportar a la sociedad actual es ser sal, luz y levadura dentro de la masa del mundo. Respetando la autonomía del orden temporal, la Iglesia está llamada a ser signo de la trascendencia de Dios y de la persona. También está llamada a aportar unos principios morales fundamentales, en especial en lo referente al respeto de la persona y de la vida humana. Aquello que la Iglesia debe aportar a la sociedad es el inicio, ya en este mundo de los bienes del Reino de Dios que son la justicia, el amor y la paz. Todo el bien que el Pueblo de Dios puede aportar a la familia humana, en el tiempo de su peregrinación en la tierra, deriva del hecho de ser la Iglesia «sacramento universal de la salvación de Jesucristo» que manifiesta y a la vez realiza el misterio del amor de Dios al hombre.

Lo que los cristianos podemos aportar a nuestra sociedad se resume en Cristo, que es el objetivo final de la historia humana, el punto de convergencia hacia el que se orientan los deseos de la historia, el centro de la humanidad y de sus aspiraciones. Con el sentido del tiempo de Adviento os invito a abrir el corazón a Cristo, que viene a liberarnos.